

Két hétig a háborús Németországban.

Németországot nem lehet kiéhezteni és Németországban nem éheznek senki. Ezt nyugodt lélekkel állíthatom és mondhatom azt is, hogy aki ennek az ellenkezőjét állítja, az nagyit vagy legalább is túlságosan nagy igényű. Mint a hangoknak és a színeknek, úgy a jóllakásnak is megvan a maga skálája, amelynek csúcspontján a jóllakottságnak az a foka áll, amikor az ember úgy belakik, hogy jóformán meg sem tud moccanni. Erre persze Németországban nem igen van lehetőség, hacsak az ember a jóllakásnak ezt a stádiumát azután koplalással nem akarja kiegyenlíteni. Ami élelmiszer Németországban van, az olajos halak, csigák és rákok, valamint főzelékfélék, gyümölcs és gyümölcszék kivételével jegyre adódik. Ebből következik, hogy csakis ezek képezik a szabad kereskedelem tárgyait.

Az élelmiszerek árai december eleje óta elég nagy emelkedést mutat és az természetes is, mivel normális időkben is a tavasz az az átmeneti idő az élelmészben, amikor a téli készletek meglehetősen kifogytak, és új készletek még alig vannak. Miután a kenyéradagot napi 190 grammra, a lakosságot hetenkinti és fejenkénti 250 gramm hústöbblettel kárpótolták. Ennek a negyedkilónyi hústöbblettel az ára 20, mondó husz pfennig és huspótjegyre adják. Ennek az alacsony árának az a magyarázata, hogy a 20 pfennig és a rendes ár közti különbséget az egyes községek fedezik. A legdrágább az élet természetesen Berlinben, ahol a jobb-fajta vendéglőkben egy 100 grammnyi husadagnak az ára öt-hat márka, a hamburgi liba adagja nyolc márka. Kisebbszerű vendéglőkben a husadagok ára harmadfél és három márka között váltakozik. Frankfurtban általában két és fél márka egy-egy husadag, míg Münchenben már csak másfél márka az ára. Münchent találtam különben is a legolcsóbbnak. Husjegyekkel mindig és mindenütt bőven voltunk ellátva, kenyérgyert azonban többnyire csak a pontosan előírt mértékig kaptunk. Münchenben azonban néha nehézség nélkül jutottam kenérgyert nélkül is kenyérhez. Tisztára kíváncsiságból kíséreltem ezt meg.

A szokott ételneműek mellett a németek legelterjedtebb, bár nem valami népszerű póteledele: a sárgarépa, amelyet hihetetlen mennyiségben fogyasztanak és amelyből dzsemet is készítenek. Izre nézve persze a takarmányrépa nem elsőrendű élvezeti cikk, de tápláló és a németek azzal vigasztalják magukat, hogy mindenestre jobb étel, mint a patkány, amit 1871-ben a párisiak ettek.

Kissé meglepődünk, amikor a berlini Komische oper egy előadásán voltunk és alighogy az első felvonás után legördült a függöny, a földszinten, a karzaton, azonképpen a páholyokban is, csaknem mindenki elővett egy-egy kis papírsomagot, amelyből előkerült egy-egy darab belegtes Brot és megkezdődött a színházi előadás szünete közben a — vacsora. Ennek magyarázata: az előadások korai kezdete.

Feltűnt, hogy nagyon sok szép almát láttunk a kirakatokban és még több citromot. Az alma fontja átlag két márka ötven pfennig — három márka, míg a legszebb citromnak is mindössze tizenöt pfennig az ára. A szardiniának azonban december eleje óta száz százalékkal emelkedett az ára. Az akkor másfél márkás doboz szardinia ma három márka.

Az olcsóságokról híres német menük lekerültek az étlapokról és csak étlap szerint lehet étkezni. Az étlapot csak itt-ott függesztik ki, mert kifüggesztésük nem kötelező, mint nálunk.

Sört napközben nem lehet kapni, hanem csak esti hat órától, amíg van. Münchenben egyes sörházakban a férfiak fejenként egy liter, a nők félliter sört kaphatnak. Mikor a

pincérnő a második pohár sört hozza, ráragaszt a pohárra egy kis cédulát, míg a harmadik poharat a cédulára huzott ceruzavonással jelöli meg. A hadi sör literje huszonöt pfennig. Persze erre ráillik, hogy olcsó sörnek, hig a leve, de mégis csak sör az.

Cukrot a lakosság havonként és fejenként egy kilogrammot kap. Viszont a nyilvános éttermekben és kávéházakban sem nem látni, sem nem kapni cukrot és csak szacharin kapható. És ez talán helvesebb is, mint ahogy mi nálunk van. Fontosabb ugyanis az egyes családoknak a rendszeres ellátása, mint a legtöbb emberre nézve csak

átmeneti jellegű és nem föltétlenül szükséges kávéházi ellátás.

A burgonya már meglehetősen fogytán van és a legtöbb vendéglőben nem igen lehet hozzájutni burgonyához.

Nem a vendéglőkben tapasztaltak alapján állítom, hogy Németországot nem lehet kiéhezteni és hogy Németországban nem éheznek senki. Jártam családoknál és beszédbe ereszkedtem különböző rendű és rangú emberekkel a vonatokon, akik nem is sejtették, hogy külföldi vagyok és mindenki azt mondotta:

— Mi nálunk minden be van osztva és ha nem is jut bőségesen senkinek sem, mindenkinek jut elég.

Striegl F. József.

Három millió hadifogoly a központi hatalmak országaiban

(Saját tudósítónktól.) Az Osztrák-Magyar-Hadiértékesítő legutóbbi száma érdekes kimutatást közöl a központi hatalmak által ejtett hadifoglyokról. A kimutatás részletesen közli, hogy hány hadifoglyunk van nekünk, Németországnak, Törökországnak és Bulgáriának, felsorolja, hogy ezek közül mennyi az orosz, mennyi a szerb, a montenegrói, olasz, francia, belga, angol, román stb., továbbá, hogy mennyi a foglyokból a tiszt és mennyi a legénység. E szerint 1917 február 1-én a központi hatalmak fogságában volt 2.874.271 hadifogoly, ezek között 27.620 tiszt. Legtöbb foglyot veszítettek az oroszok, kikből 2.080.699 embert van szerencsénk nekünk és szövetségeseinknek vendégül látni, utánuk következnek a franciák, majd harmadik helyen az angolok s legutolsó helyen állnak itt is, mint minden másban, a montenegróiak, kikből bizony nem igen volt kit elfogni.

A kimutatást egész terjedelmében itt közöljük:

Németország.			
	Tisztek	Legénység	Összesen
Franciák — — — —	6,287	360,837	367,124
Oroszok — — — —	9,223	1,202,784	1,212,007
Belgák — — — —	658	41,777	42,435
Angolok — — — —	1,104	32,025	33,129
Szerbek — — — —	—	25,879	25,879
Románok — — — —	202	9,955	10,157
Összesen	17,474	1,673,257	1,690,731

Ausztria-Magyarország.			
	Tisztek	Legénység	Összesen
Oroszok — — — —	4,755	844,098	852,853
Szerbek — — — —	709	96,363	97,072
Montenegróiak — — — —	31	5,564	5,595
Olaszok — — — —	2,227	95,485	97,712
Románok — — — —	542	37,795	38,327
Franciák — — — —	12	453	465
Angolok — — — —	18	14	31
Összesen	8,294	1,083,761	1,092,055

Bulgária.			
	Tisztek	Legénység	Összesen
Angolok — — — —	24	604	628
Franciák — — — —	21	869	890
Olaszok — — — —	7	298	305
Oroszok — — — —	120	5,439	5,559
Románok — — — —	789	27,718	28,507
Szerbek — — — —	187	31,492	31,679
Belgák — — — —	—	2	2
Montenegróiak — — — —	—	12	12
Összesen	1,148	66,434	67,582

Törökország.			
	Tisztek	Legénység	Összesen
Angolok — — — —	560	10,893	11,453
Franciák — — — —	9	119	128
Oroszok — — — —	132	10,148	10,280
Románok — — — —	3	2,039	2,042
Összesen	704	23,199	23,903

1917 február 1-én tehát a központi hatalmak fogságában volt 2.874.271 hadifogoly, a következő elosztásban:

	Tisztek	Legénység	Összesen
Németország — — — —	17,474	1,673,257	1,690,731
Ausztria-Magyarország — — — —	8,294	1,083,761	1,092,055
Bulgária — — — —	1,148	66,434	67,582
Törökország — — — —	704	23,199	23,903
Összesen	27,620	2,846,651	2,874,271

Hadifoglyaink nemzetiségek szerint így oszlanak meg:

	Tisztek	Legénység	Összesen
Oroszok — — — —	14,230	2,066,469	2,080,699
Franciák — — — —	6,329	362,278	378,607
Angolok — — — —	1,706	43,535	45,241
Olaszok — — — —	2,234	95,783	98,017
Belgák — — — —	658	41,779	42,437
Románok — — — —	1,536	77,497	79,033
Szerbek — — — —	896	153,734	104,630
Montenegróiak — — — —	31	5,576	5,607

Egy-egy elfogott tisztre jut a legénységből: az oroszok közül 145, franciák közül 57, angolok közül 26, olaszok közül 42, belgák közül 62, románok közül 50, szerbek közül 169, montenegróiak közül 180.

Buchanan eltűnt Pétervárról.

— Tartózkodási helge ismeretlen. —

KRISZTIÁNIA, május 9. A Norvég Távirati Iroda közli, hogy Buchanan pétervári angol nagykövetségnek az orosz fővárosból való elutazásáról senki sem tud felvilágosítást adni.

BERLIN, május 9. Buchanan tartózkodását még mindig homály fedi. Elmeneküléséről először a finn lapok adtak hírt. Ezek szerint Buchanan a nagykövetséget a kis, hátsó ajtón hagyta el, miközben a tömeg az angol nagykövetség palotája előtt tüntetett Anglia ellen.

Kopenhága, május 9. Sir George Buchanan, a pétervári angol nagykövet London felé való útján Bergenbe érkezett. Azt a hírt, hogy a nagykövetség menekülés-

szerűen kellett az orosz fővárost elhagynia, itt még nem erősítették meg.

Stockholm, május 9. A stockholmi angol követség megcáfolja az összes híreket, amelyek arról szóltak, hogy a pétervári angol nagykövetség épületét angol katonák és orosz csapatok megerősített őrzete alá kellett venni.

Rotterdam, május 9. Londonból táviratozzák: A mai estilapok jelentik, hogy Sir George Buchanan, az orosz helyzetre való tekintettel, elutazott Pétervárról és utban van Anglia felé. A Reuter-ügynökség az esti lapoknak ezt az értesülését megcáfolja és azt jelenti, hogy a nagykövet utazásáról szóló hír valótlan.